

10 jaar!

VeiligheidsAlliantie
regio Rotterdam

Laagdrempelig Draagvlak
Kennisbank **Praktijkgericht**
Verbinding
Inspiratie
Carrouzels
Professioneel **Regionaal**
Servicegericht **Netwerke** Flexibel
Leerhuizen **Ontmoeting** Trainings
Best Practices **Ondersteunend** Kennisdeling
Kwaliteit Effectief
Integral

JUBILEUMMAGAZINE

Wat een mijlpaal

Wat een bijzondere mijlpaal is het om een voorwoord te schrijven voor het 10-jarig jubileum magazine van de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam (VAR). In 2013 is de VAR opgericht bij de vorming van de politie-eenheid Rotterdam, waarbij de Veiligheidsmaatschappij Zuid-Holland Zuid en de Begeleidingscommissie Integrale Veiligheid Rijnmondregio zijn samengevoegd.

De veiligheidsopgaven zijn complex en overstijgen de gemeentegrenzen. Door regionale samenwerking is er meer slagkracht en effect op veiligheid mogelijk, was destijds het idee. De VAR werd het platform om kennis en ervaring te delen en trends en ontwikkelingen te monitoren en te agenderen. In dit magazine leest u meer over hoe de VAR dat in de afgelopen 10 jaar heeft gedaan.

De VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam is niet zomaar een organisatie; het is een samenwerkingsverband van politie, OM en de 23 gemeenten in onze regio. Naast het kernteam, waar collega's vanuit of namens deze organisaties zich inzetten op de geprioriteerde thema's door het Regionaal VeiligheidsOverleg en de ondersteuning van de regionale portefeuillehouders, wordt in netwerken met collega's vanuit verschillende publieke én private ketenpartners samengewerkt.

Terugkijkend op de afgelopen 10 jaar zie ik dat mede door de verbindende rol die de VAR heeft, de samenwerking tussen verschillende disciplines vanzelfsprekend is geworden. Men weet elkaar te vinden, ervaringen worden gedeeld en inspiratie met best-practices wordt geboden. Ook coördineert de VAR verschillende regionale (veiligheids)aanpakken. Op inhoudelijke thema's, zoals mensenhandel. Maar ook de inwonersbijdrage van alle regionale veiligheidsvoorzieningen en het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld.

Dit jubileum magazine is niet alleen een viering van tien jaar succesvolle samenwerking, maar ook een eerbetoon aan de mensen en organisaties die zich hiervoor hebben ingezet. Het is een moment om terug te kijken op prestaties, maar ook om vooruit te kijken naar de toekomst en de nieuwe uitdagingen die ons te wachten staan.

De uitdaging bij de aanpak van veiligheidsproblematiek blijft onverminderd hoog. De uitvoeringscapaciteit bij gemeenten en politie staat continue onder druk. Problematiek binnen het sociaal domein met effect op veiligheid, vraagt om een stevige verbinding tussen zorg (preventie) en veiligheid (repressie). Gemeentegrens-overschrijdende aanpak is daarbij noodzakelijk. Net als de bundeling van krachten.

Laten we dit moment aangrijpen om dankbaar te zijn voor de toewijding en vastberadenheid van iedereen die betrokken is bij de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam. Laten we blijven streven naar een veiligere en sterkere regio, wetende dat we samen meer kunnen bereiken.

Namens de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam, bedank ik alle netwerkpartners voor de voortdurende steun en inzet. Voor mij is dit ook het moment om vanwege het einde van mijn burgemeesterschap van de gemeente Hendrik Ido Ambacht, na 10 jaar (vice)voorzitterschap het stokje over te dragen aan een nieuwe voorzitter.

Ik wens alle netwerkpartners en de VAR veel succes voor de toekomst bij het samen veiliger en sterker maken van de regio.

Met vriendelijke groet,
Jan Heijkoop

Voorzitter VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam /
Burgemeester Hendrik Ido Ambacht

INHOUD

Voorwoord voorzitter VAR

2

Inhoud

3

De VAR: een uniek samenwerkingsverband

4

VAR Bestuur

7

Interview Reinie Melissant-Briene

8

Interview Tjerk Bruinsma

9

Monitoren van trends en ontwikkelingen

10

Inspiratie en leren van elkaar

11

Oud-medewerkers over de VAR

14

Projecten

16

Lancering nieuwe website

19

Foto door John Dijkgraaf

Pieter van de Stadt, burgemeester Lansingerland en vicevoorzitter VAR: 10 Jaar VeiligheidsAlliantie Rotterdam is 10 jaar ondersteuning van burgemeesters en alle partners en medewerkers in het veiligheidsdomein. In een steeds complexere wereld komen steeds complexere zaken op ons pad. Het gaat niet alleen om criminaliteit die je ziet, maar vooral ook om zaken die je niet of moeilijk ziet: van ondermijning tot huiselijk geweld en van digitalisering tot mensenhandel. Met criminele intenties of een verward persoon. De VAR schijnt licht op en in deze complexe zaken voor ons burgemeesters en brengt ons samen met onze partners naar een veiliger stad en dorp. Bij de VAR geldt 'delen is vermenigvuldigen'.

DE VAR: EEN UNIEK SAMEN WERKINGSVERBAND

Tien jaar VAR. Een periode waarvan ik nu bijna vier jaar als hoofd van de VAR deel uit mag maken. Daarvoor heb ik als netwerkpartner, vanuit één van de gemeenten, verschillende workshop-carroussels bezocht en nam ik regelmatig een kijkje op de kennisbank.

De VAR is uniek samenwerkingsverband, waar collega's en burgemeesters uit andere delen van het land regelmatig hun jalousie over uitspreken. En waar landelijke partners graag zaken mee doen om de regio (bijvoorbeeld met subsidies) te ondersteunen én een beroep te doen op de ervaring en kennis die er is als trendsetter op bijvoorbeeld de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit en mensenhandel.

Het Regionaal VeiligheidsOverleg (RVO) is opdrachtgever. Naast het eigen bestuur (voorzitter en vicevoorzitter vanuit het RVO) is er een regiegroep (bestuur, aantal voorzitters netwerken, OM, Politie, gemeente Rotterdam en de Veiligheidsregio's), waarin we voortgang en samenwerking tussen de verschillende portefeuilles bespreken.

Kernteam VAR

Regelmatig krijg ik een vraag over hoeveel collega's er bij de VAR werken. Mijn antwoord is dan altijd, dat het er teveel zijn om te tellen. Want voor ons voelt iedereen die bijdraagt in de verschillende netwerken als een collega. Van medewerkers en bestuurders vanuit de 23 gemeenten, politie en Openbaar Ministerie tot aan de vele ketenpartners. We doen het ten-

slotte samen. De samenwerking bespaart tijd, geld en (geeft) energie, doordat kennis en ervaring worden gedeeld.

Maar uiteraard is er ook een kernteam VAR. Medewerkers die worden bekostigd vanuit de gemeentelijke inwonersbijdrage (17 cent per inwoner) en gedetacheerde medewerkers vanuit de politie. En ook projectmedewerkers die via subsidies/cofinanciering zich inzetten op de verschillende thema's. Vanuit het kernteam ondersteunen we o.a. de bestuurlijke portefeuillehouders en netwerken.

Steven Scheer, adjunct directeur Directie Veiligheid Gemeente Rotterdam: De VAR staat voor mij voor verbinding. Met een klein clubje mensen wordt gezorgd voor veel verbinding in de regio op thema's als drugs, cyber mensenhandel en andere actuele thema's. Heel veel waardering van mij voor al het harde werk.

Hoe bepalen we de thema's?

Binnen onze regio bezoeken we minimaal twee keer per jaar alle gemeenten om vraag- en aanbod goed op elkaar af te stemmen en ontwikkelingen op lokaal en regionaal niveau door te spreken. Thema's vanuit de Strategisch Agenda van de politie krijgen prioriteit. En uiteraard volgen we de trends en ontwikkelingen bijvoorbeeld via het Gezamenlijk

Veiligheidsbeeld wat de VAR twee per jaar publiceert. Het VAR-jaarplan wordt vastgesteld door het RVO.

Op welke veiligheidsthema's is de VAR actief?

De VAR heeft een coördinerende rol bij regionale initiatieven en ondersteunt de bestuurlijke portefeuillehouders en netwerken op de actuele thema's:

- **Zorg en Veiligheid**
- **Jeugd en Veiligheid**
- **Maatschappelijk ongenoegen**
- **Mensenhandel**
- **Gedigitaliseerde criminaliteit**
- **Burgernet**

Dat kunnen we niet doen zonder de inzet van de vele netwerkpartners. Ik sluit me dan ook graag aan bij het dankwoord aan hen van onze voorzitter, burgemeester Jan Heijkoop in het voorwoord.

Al vele burgemeesters hadden zitting in het VAR Bestuur. Burgemeester Heijkoop was daarbij de afgelopen 10 jaar de stabiele factor. Als een echte ambassadeur was hij betrokken bij de ontwikkeling van de VAR. Ik bedank hem, de andere VAR bestuurders, bestuurlijk portefeuillehouders, leden van de Regiegroep, het Kernteam en alle regionale collega's voor de plezierige samenwerking en bijdrage aan het samen veiliger en sterker maken van de regio.

Astrid de Jong
Hoofd VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam

Kennisdeling

Bij de leerhuizen en carroussels programmeren we ook andere onderwerpen.

En dan is er natuurlijk de website www.veiligheidsalliantie.nl met actuele nieuwsberichten en een kennisbank. Tien jaar VAR is ook een mooie aanleiding om de website te innoveren. Op de vernieuwde website kun je met een eigen profiel de gepresenteerde informatie meer personaliseren en is een community toegevoegd, waardoor je nog eenvoudiger in contact kunt komen met een collega binnen het netwerk.

In dit magazine lees je meer over de kennisbijeenkomsten en de nieuwe website.

Samen zijn we de VAR

Onze slogan is: De VAR is er voor de partners. Wij verbinden, innoveren en bieden op professionele wijze servicegericht praktische hulp bij actuele veiligheidsvraagstukken.

René van Goor, Strategisch adviseur Veiligheid/plv hoofd gemeente Dordrecht: Het veiligheidsdomein is de afgelopen 10 jaar flink gegroeid. Er zijn in die tijd steeds meer organisaties gekomen die de klassieke veiligheidspartners willen helpen met het vervullen van de hun toebedeelde rollen en taken. De VAR is erin geslaagd om niet te vertellen wat en hoe ze dat moeten doen. Maar juist de vraag te stellen: 'waar kunnen we jou mee van dienst zijn'. Het passende antwoord op die vraag zie ik bijvoorbeeld terug in de agendering van de Kenniscarroussels, in het faciliteren van onze netwerken en in het ondersteunen van de regionale portefeuillehouders. Daarmee is de VAR nog steeds een graag geziene veiligheidspartner.

Ahmed Aboutaleb, (regio)burgemeester Rotterdam: De veiligheidsopgaven worden steeds complexer en zijn gemeentegrenzen, zelfs landsgrenzen overschrijdend. Complicerende factor daarbij is dat de uitvoeringscapaciteit bij gemeenten, politie en OM onder druk staat. Door regionaal de handen ineen te slaan wordt ons veiligheidsbeleid efficiënter en effectiever. De VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam speelt hierin een verbindende rol. In deze alliantie delen we onze kennis en ervaring en monitoren we trends en ontwikkelingen. Hierdoor kunnen we veiligheidsvraagstukken tijdig agenderen en onze daadkracht versterken, zowel preventief als repressief.

Hugo Hillenaar, Hoofofficier van Justitie: De VAR is een fantastisch platform waarin vele samenwerkende partijen op alle niveaus samenkomen om diepgaand over belangrijke thema's te praten. Wat mij betreft essentieel om vanuit die samenwerking echt stappen te zetten waarin we onze krachten bundelen en daardoor effectiever als één overheid kunnen optreden.

Fred Westerbeke, politiechef eenheid Rotterdam: Ik was in 2013 als Hoofdofficier van Justitie betrokken bij de oprichting van de VAR. Tien jaar geleden was deze manier van samenwerken nog behoorlijk nieuw en vooruitstrevend. Sinds ruim 3 jaar ben ik terug in de eenheid als politiechef. En wat ik nu zie, is een professionele organisatie, die bestuurders en gemeenten ontzorgt en ondersteunt op de strategische thema's die ook voor mijn eenheid belangrijk zijn. Hierbij denk ik bijvoorbeeld aan het verbeteren van digitale weerbaarheid van gemeenten, ondernemers en burgers. Ik zie de VAR daar veel initiatief nemen en goede dingen doen. De VAR heeft volgens mij haar plek gevonden als spil en aanjager in het veiligheidsnetwerk van de eenheid. Ik denk dan ook dat we als partners oprecht blij kunnen zijn over hoe wij in de VAR samenwerken en hoe de VAR bijdraagt aan het oplossen van onze gezamenlijke veiligheidsproblematiek.

Overzicht (vice)voorzitters VAR

Burgemeester Jan Heijkoop is vanaf 2013 lid van het Dagelijks Bestuur van de VAR als (vice)voorzitter. De andere (vice)voorzitters in de afgelopen 10 jaren zijn: Tjerk Bruinsma (2013), Mirjam Salet (2014-2018), Annemiek Jetten (2019), Milène Junius (2020-2022) en Pieter van de Stadt (2023).

Mirjam Salet, oud (vice)voorzitter VAR: Al doende leert men, zo zijn we met de VAR begonnen, steeds zoekend naar een goed evenwicht tussen nieuwe thema's en het besef dat je niet alles kunt aanpakken. De sfeer was goed en collegiaal van begin af aan. De kracht zat 'm in een praktische aanpak van partijen samen. Het doet me plezier om te zien dat de VAR een bloeiend bestaan leidt en dat er nieuwe actuele thema's op de agenda staan!

Burgemeesters Jan Heijkoop en Milène Junius

REINIE MELISSANT-BRIENE

De VAR is ontstaan uit twee voorlopers: vanuit de Veiligheidsmaatschappij Zuid-Holland Zuid en de Begeleidingscommissie Integrale Veiligheid (BIV) vanuit Rotterdam Rijnmond. Door het samenvoegen van beide politie-eenheden dienden ook de beide organisaties samengevoegd te worden. Dat is de VAR geworden.

'Toen ik burgemeester van Korendijk was ben ik gevraagd voorzitter te worden van de Veiligheidsmaatschappij ZHZ. Deze naam roept misschien het beeld op van een elitair sigaren rokend gezelschap, maar het tegendeel was waar! De Veiligheidsmaatschappij ZHZ(VS ZHZ) was een club die bestuurders informeerde over actuele veiligheidsontwikkelingen, innovatie stimuleerde en verdieping aanbracht op specifieke thema's. Zo organiseerden we bijvoorbeeld in de tijd van de invoering van de Nationale Politie een bijeenkomst waarbij we spraken over de systeemwereld versus de leefwereld. De wijkagenten zijn de ogen en oren van de politie en dienen voldoende ruimte te krijgen om de leefwereld in te brengen in de systeemwereld van de Nationale Politie. Hoe actueel! De uitdaging in de beginperiode was de juiste onderwerpen te kiezen met de juiste sprekers waardoor bestuurders de keuze maakten om naar de Veiligheidsmaatschappij ZHZ te gaan en niet te kiezen voor andere bijeenkomsten in hun volle agenda. Inmiddels is de VAR een begrip en kies je ervoor om daar als bestuurder naar toe te gaan tenzij je agenda het echt niet toe laat.

“Wat ik meer zou willen zien? Agendasetting. De VAR bundelt veel kennis en ervaring. Dus minder afwachten wat er op ons af komt en meer proactief stappen zetten op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Dat gun ik de VAR en ons allen.”

'Het meest trots ben ik erop dat we erin geslaagd zijn bestuurders regelmatig 'uit de waan van de dag te trekken' en te laten reflecteren op veiligheidsthema's. Leren door methodisch reflecteren.'

De kracht van de VAR is dat zij bestuurders snel en goed informeert over actuele ontwikkelingen. Wie een VAR bijeenkomst bijwoont is in een paar uur op de inhoud helemaal bij op een specifiek thema en weet daarnaast welke dilemma's en relevante invalshoeken er spelen zodat bestuurlijk op lokaal niveau de goede afwegingen gemaakt kunnen worden.

Er liggen nog kansen om dit bijpraten en reflecteren nog effectiever te laten zijn door breder te kijken en uit te nodigen: hoe meer perspectieven toegevoegd worden, hoe beter het gesprek gevoerd kan worden en hoe beter de uiteindelijk te nemen besluiten zullen worden. 'En ja, perspectievenrijkdom is een favoriet woord van mij. ;-)

De samenleving wordt steeds complexer. Bij vraagstukken zijn steeds meer partners betrokken. Het is belangrijk dat wij als bestuurders geen complexiteit aan de complexiteit toevoegen maar gaan versimpelen. Waarom zoveel (jeugd) zorgaanbieders? Waarom zoveel hulpverleners? Waarom werkt iedereen met z'n eigen data en deelt deze niet? Minder instanties en meer gegevensdeling. 'Ik ben ervan overtuigd dat we dan effectievere stappen kunnen zetten om maatschappelijke problemen op te lossen. Het is belangrijk dat wij bij de VAR nieuwe ontwikkelingen niet als gegeven presenteren en erover spreken hoe wij ons daartoe dienen te verhouden maar ook het gesprek voeren: helpt deze nieuwe ontwikkeling ons om één of meer maatschappelijke problemen op te lossen? En zo nee, waar moeten we dan bijsturen. Altijd kritisch blijven en jezelf afvragen wat de meerwaarde van een verandering is.'

Reinie Melissant-Briene, burgemeester van Gorinchem. Oud-burgemeester van Korendijk en voormalig voorzitter Veiligheidsmaatschappij ZHZ

TJERK BRUINSMA

De heer Bruinsma nam het initiatief om, in destijds politieregio Rotterdam Rijnmond, de Begeleidingscommissie Integrale Veiligheid (BIV) op te richten. Als we de heer Bruinsma spreken, vertelt hij meer over het ontstaan, van zowel de BIV en de VAR.

Ook destijds waren er al complexe veiligheidsopgaven. En in het regionale college van burgemeesters, Openbaar Ministerie en Politie (nu RVO) was er, volgens de heer Bruinsma, onvoldoende gelegenheid om hierover inhoudelijk het gesprek te voeren met alle burgemeesters. De BIV kreeg als doel om gemeenten te ondersteunen bij de aanpak van hun lokale veiligheidsproblematiek via een integrale benadering, in nauwe samenwerking met Politie en OM en andere veiligheidspartners. Door dit ook echt met alle partners te doen, werd de betrokkenheid van burgemeesters en medewerkers vergroot. De gemeente Rotterdam ondersteunde de BIV met capaciteit en de aanwezige kennis vanuit de veiligheidsafdeling waar toen al zo'n 100 personen werkten.

De BIV organiseerde o.a. kennisbijeenkomsten. Veelal met sprekers die voor een bos bloemen en vergoeding van de reiskosten een lezing kwamen geven. De bijeenkomsten werden steeds in één van de gemeentehuizen gehouden, waardoor de kosten beperkt bleven.

“Wat ik toen zag, was dat de VAR een professionele organisatie was geworden. Eigenlijk zouden alle regio's een VAR moeten hebben”, besluit de heer Bruinsma.”

Ook de regionale monitoring heeft zijn oorsprong in het BIV. Het openbaar delen van criminaliteitscijfers lag toen nog gevoelig bij de burgemeesters. Om aan deze gevoeligheid tegemoet te komen, werden vooral trendmatige vermeld in de rapportage.

Vanuit zijn rol als voorzitter van de BIV, die in de volksmond Commissie Bruinsma werd genoemd, was hij betrokken bij de fusie van de BIV en de Veiligheidsmaatschappij ZHZ. Het was geen eenvoudig proces, want er zat weerstand bij de twee politieregio's die werden samengevoegd tot de regionale politie-eenheid Rotterdam en daarmee ook op de fusie van de twee organisaties. Samen met burgemeester Melissant,

die voorzitter was van de Veiligheidsmaatschappij ZHZ en ambtelijke ondersteuners is het gelukt om eind 2012 een besluit te laten nemen over de fusie, waarna in 2013 de VAR ontstond.

De voorzittershamer wordt meteen doorgegeven, want de heer Bruinsma vertrekt op dat moment uit de regio. In zijn nieuwe regio, als burgemeester van Alphen aan den Rijn en later Krimpenerwaard ervaart hij meteen het gemis van een regionale voorziening, zoals de BIV en VAR. Of dat een reden is geweest voor een terugkomst in de regio Rotterdam, als waarnemend burgemeester van Leerdam, laat hij in het midden. Een feit is wel dat hij meteen weer een vaste bezoeker wordt van de Leerhuizen en Carrousel.

Oud-burgemeester van o.a. Vlaardingen en Leerdam

INSPIRATIE EN LEREN VAN ELKAAR

Foto: Uitreiking 1e editie Gezamenlijk Veiligheidsbeeld aan regioburgemeester Ahmed Aboutaleb (2015)

MONITOREN VAN TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

In opdracht van het Regionaal VeiligheidsOverleg (RVO) brengt de VAR twee keer per jaar een regionale monitor uit. Het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld stelt de veiligheidspartners in staat om de cijfermatige ontwikkelingen binnen de thema's van het Regionale Beleidsplan te volgen en zonodig bij te sturen.

Gemeenten kunnen daarbij zelf hun eigen rapportage samenstellen uit het hoofddocument. Ook is het mogelijk om met andere gemeenten te vergelijken.

De monitor bundelt cijfers van politie, OM, Veiligheidshuis Rotterdam-Rijnmond, Veiligheidshuis Zuid-Holland-Zuid, RIEC, Burgernet, Humanitas, Enver, Jeugdteams ZHZ en Halt. Eens per twee jaar worden ook de cijfers van de landelijke VeiligheidsMonitor opgenomen in de rapportage.

De rapportage geeft een meerjarig beeld van de veiligheids-situatie op eenheids-, districtelijk en gemeentelijk niveau.

In de thematische hoofdstukken is informatie te vinden over misdrijven en incidenten, jeugdoverlast, persoonsgerichte aanpak en ZSM, ondermijning en Burgernet.

De Veiligheidsmonitor is een landelijke monitor van het CBS over veiligheidsbeleving. De VAR coördineert de regionale deelname aan deze monitor.

De eerste editie van het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld verscheen in 2015.

Het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld wordt gemaakt in samenwerking met I&O Research.

Arnoud Baris, Strategisch adviseur politie Rotterdam: De VAR is een niet meer weg te denken partner binnen het veiligheidsdomein geworden en heeft een eigen plek verworven in het landschap van de eenheid. Er is veel waardering voor de werkzaamheden en de VAR ontwikkelt zich op eigen kracht verder. Wanneer ik tien jaar verder probeer te kijken, leven we in een andere wereld. Er worden grote transformaties verwacht. Ik voorzie een intensievere samenwerking tussen het RIEC, de Zorg en Veiligheidshuizen en de VAR met de VAR als logisch knooppunt in het veiligheidsnetwerk.

“Onder grote belangstelling gaf minister Opstelten van V&J de aftrap van de eerste Leerhuisbijeenkomst van de VeiligheidsAlliantie.” Dat was de kop van de terugblik van het Leerhuis “Visie op Veiligheid” van juni 2013. Daarna organiseerde de VAR de afgelopen tien jaar aansluitend op ieder Regionaal Veiligheidsoverleg drie keer per jaar een Leerhuis voor burgemeesters, wethouders en hun adviseurs over een actueel (zorg- en) veiligheidsthema. Vanaf 2021 kwam daar een extra leerhuis bij op het thema zorg en veiligheid.

Martijn Vroom, Nu burgemeester Leidschendam-Voorburg: Van harte gefeliciteerd met dit bijzondere en feestelijke moment! Nu ik een transfer heb gemaakt van Krimpen naar een andere regio heb ik pas goed door hoe bijzonder de VAR is. Om met elkaar als gemeenten, politie en Openbaar Ministerie op zo'n constructieve en inhoudelijke manier bezig te zijn is een groot goed. Zóveel veiligheidsvraagstukken liggen net op of over de rand van het werkveld van 1 van de drie. In het belang van al die duizenden inwoners is het van het allergeenste belang om voortvarend en concreet zaken op te pakken. Je komt er verder mee: snel afstemmen wie welke rol neemt. Welke bevoegdheden zet je wanneer in? Wie doet wat? Als oud-cyberburgemeester Rijnmond kijk ik met groot genoegen terug op de samenwerking. Juist door de VAR-constructie kwamen we achter feiten en cijfers die eerder niet bekend waren: uit samenwerking vloeit meerwaarde. Voorwaarts met de VAR!

Vaak volgde na de inspiratie en het ontstane urgentiebesef een afspraak om in regionaal verband een thema gezamenlijk op te pakken.

Inspiratie en ontmoeting staat ook centraal bij de Voor- en Najaarscarrouzels. Twee keer per jaar een ochtend vol workshops en vooral veel tijd om collega's binnen het netwerk te ontmoeten en te spreken. Met gemiddeld zo'n 80 deelnemers per keer mogen we steeds weer rekenen op een mooie opkomst. Bij de editie van maart 2020 waren dat er onverwachts een aantal minder. Deelnemers uit Brabant kregen een dag daarvoor te horen, dat ze vanwege de COVID-pandemie thuis moesten werken. De pandemie had helaas impact op een aantal leerhuizen die onverwacht geen doorgang konden vinden door de (nieuwe) maatregelen.

De COVID-crisis leidde ook tot ontwikkelingen binnen het veiligheidsterrein. De toename van cybercriminaliteit, de onrust in de samenleving en geweld waarbij jeugdigen zijn betrokken, waren actuele thema's die we op digitale wijze onder de aandacht hebben gebracht.

We organiseerden verschillende webinars, een leerhuis via MS Teams en vonden een digitaal platform waar ook

de ontmoeting die we zo belangrijk vinden mee konden faciliteren. Digitaal met collega's uit het netwerk aan een tafeltje om voor, tijdens en na de sprekers bij te praten. Zin in een andere ontmoeting? Dan kon je switchen naar een andere tafel. Net als bij een fysieke bijeenkomst.

Bij de georganiseerde webinars en digitale bijeenkomsten was het aantal deelnemers onverminderd hoog en er werd veelvuldig gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de videoregistratie terug te kijken via o.a. het YouTube kanaal van de VAR. Maar wat waren we blij dat we, zodra het weer kon een fysiek Leerhuis konden organiseren. Op anderhalve meter afstand weliswaar, waarbij iedereen op zijn plek moest blijven zitten. Maar in de comfortabele stoelen bij Landvast in Alblasterdam was dat geen enkel probleem.

Tweejaarlijks wordt er, samen met de twee Zorg- en Veiligheidshuizen en het RIEC een grote zorg- en veiligheidsconferentie georganiseerd. Een hele dag met een ruim aanbod van verschillende workshops en een plenair programma in De Kuip. In 2024 is het weer zover!

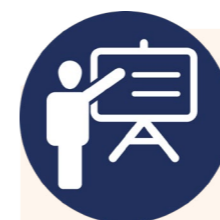
De agenda met kennisbijeenkomsten is te vinden op onze nieuwe website. Abonneer je daar ook op de nieuwsbrief, waarin we de bijeenkomsten aankondigen.

Kennisdeling en -uitwisseling

De VAR organiseert:

- (Bestuurlijke) Leerhuizen (4x per jaar)
- Workshopcarrouzels (2x per jaar)
- Themabijeenkomsten
- Trainingen
- Webinars
- Zorg-en Veiligheidsconferentie (2-jaarlijks)

Overzicht thema's Leerhuizen

- ▶ Visie op Veiligheid
- ▶ Burgerparticipatie
- ▶ Kindermishandeling
- ▶ Decentralisatie Jeugdzorg en Veiligheid
- ▶ Ouderenmishandeling
- ▶ Verwarde personen
- ▶ Woonoverlast
- ▶ Ondernijning
- ▶ Veiligheidsbeleving
- ▶ Cyberresilience
- ▶ Polarisatie
- ▶ Grootschalige ordeverstoringen
- ▶ Cybercriminaliteit
- ▶ Mensenhandel
- ▶ ZSM (Zorgvuldig, Snel en op Maat)
- ▶ Huiselijk geweld
- ▶ Drugs
- ▶ Wet Verplichte GGZ
- ▶ Vuurwapenbezit
- ▶ Personen met verward gedrag
- ▶ Hooplicht (digitaal)
- ▶ Cybercriminaliteit (digitaal)
- ▶ Zorg en veiligheid: Kwetsbare mensen in kwetsbare wijken
- ▶ Samenwerking BOA's/politie
- ▶ Veilig Publiek Taak
- ▶ Aanpak jeugdcriminaliteit
- ▶ Statelijke dreigingen
- ▶ Zorg en veiligheid: Aanpak voorkoming escalatie

Peter Groeneveld, Hoofd VAR 2014-2019: In 2014 ben ik begonnen als Hoofd VAR, een organisatie die enorm in ontwikkeling was. De samenwerkingspartners waren kritisch en zoekende naar de meerwaarde. Door bestuurlijke en ambtelijke gesprekken kregen we inzicht in de behoeften. We zijn gestart met de ontwikkeling van praktische producten, zoals het GVB, en het organiseren van bijeenkomsten. Binnen de drivergroepen werd focus aangebracht en de VAR werd steeds zichtbaarder in de regio en bij het Rijk, waardoor ook subsidies verkregen werden. Regionaal en landelijk werkt men graag samen met de VAR. Er is steeds meer enthousiasme gekomen bij de netwerkpartners om bij te dragen aan regionale samenwerking door over de eigen organisatorische grenzen heen te stappen. Samen kom je echt verder dan alleen. Mede hierdoor is de VAR een bekende entiteit geworden met ambtelijk en bestuurlijk draagvlak. Ik verwacht dat de VAR zich op deze wijze blijft doorontwikkelen, waarbij de samenwerking met de andere gemeenschappelijke veiligheidsvoorzieningen zoals het RIEC en de Zorg en Veiligheidshuizen nog steviger wordt. Singen aan te dragen. En daarbij ook maatwerk kan leveren. Een instituut met een dienstbare opstelling waar je altijd terecht kunt voor vragen. Ik denk dat de VAR zich in die tien jaar bewezen heeft en niet meer weg te denken is in de regio. Ik hoop dat de VAR zich blijft ontwikkelen en met de tijd meegaat en zich ook de komende tien jaar blijft bewijzen. Ik wens de (toekomstige) medewerkers van de VAR vooral de teamspirit en sfeer die ik destijds heb meegemaakt. Ik heb goede herinneringen aan mijn tijd daar en met name aan mijn professionele en betrokken collega's met wie het fijn samenwerken was.

partners die elkaar weten te vinden en elkaar versterken in de aanpak van uiteenlopende veiligheidsvraagstukken in de eenheid Rotterdam. En dat allemaal gefaciliteerd door de VAR. By VAR the best!

Annemieke Wierstra, Adviseur VAR 2014-2022: Toen ik begon in 2014 en de VAR net bestond waren veel gemeenten nog best kritisch: "wat doet de VAR nou helemaal, waar gaat ons geld naartoe?" Na enkele jaren zag je daarin een kentering. Gemeenten werden positiever en zagen steeds vaker de meerwaarde van de VAR. Begonnen ons ook actief te benaderen bij vragen. De kracht van de VAR ligt in het opbouwen en onderhouden van het enorme netwerk in de eenheid Rotterdam en daarbuiten. Daarmee wordt zoveel kennis ontsloten en worden zoveel dingen mogelijk gemaakt. Over nog eens tien jaar staat er een organisatie waar geen mens meer omheen kan. Bijeenkomsten met een landelijke uitstraling waar je gewoon bij moet zijn, een netwerk van ambtenaren, bestuurders en

partners die elkaar weten te vinden en elkaar versterken in de aanpak van uiteenlopende veiligheidsvraagstukken in de eenheid Rotterdam. En dat allemaal gefaciliteerd door de VAR. By VAR the best!

Roy Essing, Adviseur VAR 2015-2019 (detachering politie): Ik denk dat we als VAR een zeer wezenlijke bijdrage hebben geleverd aan het agenderen van – en de aanpak van – de problematiek rond de personen met verward gedrag. Deze problematiek raakte alle ketenpartners en het is gelukt om alle partijen aan tafel te krijgen en concrete afspraken te realiseren. Hier brachten we echt de hele keten bij elkaar! De kracht van de VAR is om (in nauwe afstemming met alle partners) integrale veiligheidsvraagstukken te agenderen, kennis rond zo'n vraagstuk te mobiliseren, de juiste partijen bij elkaar te brengen en waar mogelijk ook meteen oplossingen aan te dragen. En daarbij ook maatwerk kan leveren. Een instituut met een dienstbare opstelling waar je altijd terecht kunt voor vragen. Ik denk dat de VAR zich in die tien jaar bewezen heeft en niet meer weg te denken is in de regio. Ik hoop dat de VAR zich blijft ontwikkelen en met de tijd meegaat en zich ook de komende tien jaar blijft bewijzen. Ik wens de (toekomstige) medewerkers van de VAR vooral de teamspirit en sfeer die ik destijds heb meegemaakt. Ik heb goede herinneringen aan mijn tijd daar en met name aan mijn professionele en betrokken collega's met wie het fijn samenwerken was.

Adriëtte de Lange, beleidsadviseur VAR 2013-2018: De uitdagingen bij het opzetten van de VAR waren het vinden van gezamenlijke speerpunten en het inventariseren van de producten waar de gemeenten behoefte aan hebben. Daarbij hadden we steeds in ons achterhoofd dat de aard en omvang van gemeenten en daarmee hun behoefte heel verschillend is. Maar ook praktische vragen als: hoe bouwen we een compacte en toch slagvaardige organisatie, hoe stel je de benodigde ambtelijke capaciteit vast, wat voor contract krijgt de ambtelijke ondersteuning en concrete zaken als het maken van een eerste inschatting van een begroting en een eerlijke financieringsconstructie. De informatiebijeenkomsten zijn altijd de kracht van de VAR gebleven, een mooie gelegenheid om te netwerken en nieuwe ideeën op te doen. Eén bijeenkomst die mij altijd is bijgebleven was een primeur, de presentatie van het boek 'De achterkant van Nederland' van Jan Tromp en Pieter Tops. Het was een wake-up call voor iedereen die daar was en het startschot voor het nadenken over de aanpak van ondermijning. Ook de monitoring, het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld heb ik altijd een mooi product gevonden. De wereld om ons heen is enorm in beweging, de samenleving lijkt instabieler dan 10 jaar geleden. Dominante trends blijven cybercriminaliteit, jeugd, ondermijning en polarisatie. De kunst is om de trends goed in de gaten te blijven houden en onderwerpen nèt ietsje eerder agenderen dan dat gemeentebesturen ze op het netvlies hebben. Zo houd je de interesse in de VAR vast en blijf je relevant.

Marianne Muijzer, adviseur Veiligheidsmaatschappij Zuid-Holland zuid/ VAR 2007-2014: Door het samengaan van de politie-eenheden en het openbaar ministerie werd het samenwerkingsverband van Zuid-Holland Zuid ook samengevoegd met begeleidingscommissie veiligheid Rijnmond. In de begintijd was de grootste uitdaging om in het grotere verband weer een plek/meerwaarde te vinden voor de VAR. De verhoudingen tussen de gemeenten werden anders. Het is gelukt om de VAR weer op de kaart te zetten en bekendheid te geven binnen de regio Rotterdam. Het meest trost ben ik op het in gang zetten van de professionalisering van de VAR in personeel en website en de verbeterde samenwerking met andere samenwerkingsverbanden zoals het RIEC en het Veiligheidshuis. De kracht van de VAR ligt in de verbindingen leggen en van elkaar te leren (niet zelf het wiel hoeven uitvinden). De VAR kan als duidelijk samenwerkingsverband ook verzoeken doen voor subsidies of budgetten voor haar projecten. Voor mij persoonlijk, is de grootste verandering de omvang van het kernteam. In mijn tijd waren we met 2 personen, ondersteunt door een politiefunctionaris en een contactpersoon bij het openbaar ministerie. Voor de toekomst, gaat door met het goede werk en zorg voor blijvende meerwaarde voor de deelnemende gemeente, politie en OM.

verband ook verzoeken doen voor subsidies of budgetten voor haar projecten. Voor mij persoonlijk, is de grootste verandering de omvang van het kernteam. In mijn tijd waren we met 2 personen, ondersteunt door een politiefunctionaris en een contactpersoon bij het openbaar ministerie. Voor de toekomst, gaat door met het goede werk en zorg voor blijvende meerwaarde voor de deelnemende gemeente, politie en OM.

Via de kennisbank, in de netwerken en bij de kennisbijeenkomsten delen we inzichten, interventies en projecten vanuit het land en de regio. Als die er nog niet zijn, gaan we er zelf mee aan de slag. Zo hebben we projectmatig een aantal producten ontwikkeld waar we graag meer over delen.

Hackshield Het Kaartspel

Leerlingen van de groepen 7 en 8 lopen als jonge startende internetgebruikers risico's in de digitale wereld. Het project 'Digitaal veilig op weg naar de brugklas' heeft als doel hen digitaal weerbaar te maken.

Hackshield Het Kaartspel is gemaakt om hen bewust te maken van de gevaren. Het spel is samen met een educatief programma gratis aangeboden aan alle basisscholen in de regio. Hierdoor werden veel jonge internetters bereikt.

Campagnes Echt of Nep?

Samen met de gemeente Rotterdam ontwikkelde we meerdere 'Echt of Nep?' campagnes. De campagnes hadden als doel om de verschillende doelgroepen digitaal weerbaarder te maken.

Foto: De leerkracht en leerlingen van groep 8 van de Johannes Calvijschool in Krimpen aan den IJssel. In het midden staat de regionaal portefeuillehouder cybercrime (cyberburgemeester) van de politie-eenheid Rotterdam, Martijn Vroom (2020)

Jongeren in de leeftijd van 14-21 jaar (phishing)

Vooraf jonge vrouwen tussen de 14 en 21 jaar lopen risico slachtoffer te worden van oplichting via internet, ook wel phishing genoemd.

Je hoort en ziet het vaak: er worden heel wat nepmails en nep-appjes verstuurd. Internetcriminelen proberen zo persoonlijke gegevens van je te krijgen en te misbruiken.

Door eerst goed te kijken of een link, bijlage of betaalverzoek in een e-mail, sms of appje veilig is, voorkom je dat jij slachtoffer wordt. Maar hoe pak je dat aan? En wat moet je checken? Bekijk het op <https://jongeren.echt-nep.nl/>

MKB ondernemers in de verblijfssector (ransomware)

Ondernemen zonder internet is niet meer denkbaar. Deze toenemende afhankelijkheid van ICT maakt ondernemers kwetsbaar voor uitval en ook misbruik. De website heeft als doel ondernemers in de verblijfssector meer bewust te maken van de risico's van cybercrime en van ransomware. Ransomware is het gijzelen van data of van een volledig systeem.

Op de site vind je ook algemene tips hoe je je online veiligheid kunt vergroten en wordt doorverwezen naar relevante partners voor meer informatie of als je slachtoffer bent geworden van cybercrime. Meer informatie? Bekijk het op <https://mkb.echt-nep.nl/>

Frans van der Doelen, beleidscoördinator Lokale Weerbaarheid Cybercrime, Ministerie van Justitie en Veiligheid: VAR staat bij mij voor: Voorbeeldig, Actief en Resultaatgericht.

Senioren

Via de site kunnen ook nep-WhatsAppberichten verstuurd worden. Als de ontvanger op de nep-betaalink klikt dan komen ze terecht op een pagina waar zij de Echt-Nep-quiz kunnen spelen. Hiermee wordt de speler bewust van de risico's maar krijgt ook handige tips. Het doel is de ontvanger van het nepbericht met de nep betaalink bewust te maken van de werkwijze van oplichters om zo slachtofferschap te voorkomen en internetgebruikers zo (meer) weerbaar te maken tegen digitale criminaliteit. Voor meer informatie kijk op: <https://whatsapp.echt-nep.nl/>

Platform en campagne Steek jij je hand uit?

Steeds meer jongeren worden met mooie beloftes over snel geld verdienen en dure spullen geronseld om even hun pinpas en pincode uit te lenen of drugspakketjes rond te brengen. Ook lopen meisjes én jongens het risico om seksuele handelingen onder dwang te verrichten. Voor deze doelgroep is in opdracht van de VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam de bewustwordingscampagne "Steek jij je hand uit" ontwikkeld. De campagne is bedoeld om middelbare scholieren bewust te

maken van de gevaren van mensenhandel en de verschillende vormen van uitbuiting. Daarnaast is het doel het voorkomen en verminderen van criminele, seksuele en arbeidsuitbuiting onder jongeren. De website www.Steekjijjehand.nl vormt de kern van het platform. Op deze site kunnen jongeren verschillende korte filmpjes bekijken van leeftijdsgenoten die hun soms heftige ervaringen delen. Na het zien van het filmpje kunnen jongeren doorklikken voor meer informatie en direct en anoniem via een chatfunctie in contact treden met een hulpverlener van Fier.

Voor docenten is er op de website een pagina met uitleg over lessen om het onderwerp in de klas te bespreken. Hier staan ook tips om een gesprek met een leerling aan te gaan en informatie over hulpverlening. Ook voor ouders is er een pagina met informatie, tips en hulp. De website heeft een apart portal: www.steekjijjehanduit.nl/gemeenten met materialen die beschikbaar zijn voor alle gemeenten met promotiemateriaal, een communicatieplan e.d.

Interactieve film Echt of Nep?

In dit project is een interactieve film ontwikkeld, waarmee gemeenten via ouderenwerk, politie, bibliotheken, enzovoort, het gesprek aan kunnen gaan met senioren over veilig internetgebruik. In de film zitten keuzemogelijkheden waarbij de film wordt stopgezet en aan de senioren wordt gevraagd wat zij in deze situatie zouden doen.

Samenwerken aan een veilige(re) regio

De VeiligheidsAlliantie regio Rotterdam is een samenwerkingsverband van 23 gemeenten, de politie en het Openbaar Ministerie binnen de eenheid Rotterdam.

Zoeken...

Populaire zoekopdrachten: veiligheid politie drugs jongeren privacy wonen

Het laatste nieuws

LANCERING NIEUWE WEBSITE

Welkom in onze nieuwe digitale wereld, waar een schat aan informatie te vinden is en waar we de laatste nieuwtjes delen! De website van de VAR is een plek waar de nieuwsartikelen, onderzoeken, en inzichten te vinden zijn over de zorg- en veiligheidsonderwerpen die jou interesseren.

Een nieuw uiterlijk

De website is een volledige make-over ondergaan met de nieuwste en beste functionaliteiten. Je kunt nu je eigen persoonlijke profiel aanmaken, helemaal op maat gemaakt. Abonneer op specifieke onderwerpen waarin je geïnteresseerd bent en ontvang de nieuwste artikelen en het laatste nieuws. Markeer favoriete documenten om ze gemakkelijk terug te vinden.

Wat kun je verwachten van een community?

- Interactie met mensen die hetzelfde interessegebied hebben. Je kunt deelnemen aan livechats om zo direct met andere leden te communiceren.
- Het delen van informatie. Deel je kennis, ervaringen en inzichten met anderen.
- Exclusieve inhoud. Soms bieden we exclusieve inhoud aan speciaal voor leden van een community, om zo nog dieper in te gaan op de thema's.

Community

Daarnaast introduceren we een nieuw concept op de website, community's. Deze nieuwe functie maakt het mogelijk om online contact te zoeken met collega's of mensen die op jouw thema werken en het gesprek aan te gaan en best practices met elkaar te delen. Onze community's zijn bedoeld om te inspireren, te leren en nieuwe connecties te maken.

Agenda

De agenda op de website biedt een overzicht van alle bijeenkomsten die binnen- en buiten de regio worden georganiseerd. Aanmelden voor kennisbijeenkomsten van de VAR kan ook via deze pagina.

Bezoek de website

Scan de QR-code en neem snel een kijkje op onze vernieuwde website en neem deel aan een van onze community's of abonneer op een thema!

Caramay Schmelzer, Adviseur regioburgemeester: In mijn functie heb ik regelmatig contact met de andere adviseurs regioburgemeester uit de andere 9 politie-eenheden. We bereiden dan niet alleen de landelijke overleggen van onze bestuurders voor, maar sparren ook veel over de uitdagingen in onze eenheid en hoe we het complexe speelveld van politie en veiligheid in onze regio's bij elkaar houden. De veelzijdigheid aan burgemeesters, organisaties en onderwerpen maakt dat niet altijd gemakkelijk voor een adviseur regioburgemeester. Van ons tieners is er echter één geluksvogel die een troefkaart in de eenheid heeft waardoor alles ineens een stuk overzichtelijker wordt... en u raadt het al, dat is Rotterdam! Wij hebben namelijk de VAR, die voor de hele regio op belangrijke thema's alle partners bij elkaar brengt en zorgt dat we gezamenlijke oplossingen bedenken om onze regio nog veiliger te maken. Dankzij de VAR zijn we in staat om veel slimmer gebruik te maken van alle expertise die in onze regio beschikbaar is en krijgen onze burgemeesters de mogelijkheid om niet alleen te werken aan de veiligheid van hun eigen gemeente, maar voor de hele regio. Het is niet voor niets dat mijn collega's in het land weleens verzuchten: hadden wij maar een VAR... Wat een klein clubje gepassioneerde mensen wel-niet kan bereiken! Dankjewel VAR-collega's, voor jullie tomeloze inzet om deze regio nog beter te laten samenwerken! Op naar de volgende 10 jaar!

De film gaat daarna verder met de keuze die gemaakt is. Door te ervaren wat er gebeurt als er een verkeerde keuze wordt gemaakt, blijft de opgedane kennis beter hangen. Onderwerpen die aan bod komen zijn: hulpvraagfraude/ Whatsapp fraude, helpdeskfraude, phishing/ smishing, spoofing en datingfraude.

De film en bijbehorende praktische handleiding is inmiddels door bijna 200 organisaties in Nederland en België opgevraagd (meerdere keren) ingezet bij bijeenkomsten met de doelgroep. Het project was dit jaar één van de drie finalisten in de landelijke competitie Gemeentelid van de VNG. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft recent een subsidie toegekend voor een landelijke uitrol van dit project, waarbij ook nieuwe vormen van delicten worden toegevoegd aan de film.

Campagne Kijk op Mensenhandel

De campagne is beschikbaar via de website www.kijkopmensenhandel.nl. Hier vindt staan filmpjes met voorbeeldcasuïstiek van de verschillende vormen van mensenhandel. In deze filmpjes komen signalen van mensenhandel aan bod: vanuit het perspectief van dader, slachtoffer en de verschillende medewerkers binnen de gemeente die signalen kunnen opvangen. Denk aan toezichhouders, WMO-consulenten en boa's. Ook staat op de website een overzicht van algemene signalen van mensenhandel en vragenlijsten om te gebruiken tijdens contact met een mogelijk slachtoffer van arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting of seksuele uitbuiting.

De website heeft een apart portal: www.kijkopmensenhandel.nl/gemeenten. Op dit deel kunnen gemeenten alle filmpjes en andere materialen downloaden voor eigen gebruik en eventueel aanvullen met een eigen logo. Ook staat hier aanvullend materiaal, zoals een toelichting op de huisstijl en een PowerPoint om eigen trainingen of presentaties te geven rond het thema.

